

Jaarverslag 2019

1. Inleiding

Het jaar 2019 stond voor het SHB in het teken van de profilering en positionering van het SHB met behulp van de SHB Brandprofiler en het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de komende jaren. De werkgroepen zijn intensief betrokken bij het nieuwe beleidsplan. Aan de hand van de huidige speerpunten werd een kort en krachtig stuk opgesteld, waarmee het nieuwe beleidsplan voor 2020-2023 een speerpuntenplan met praktische voorbeelden is geworden.

2. Bestuur en organisatie

In 2019 is het bestuur 6 maal bijeengekomen. Onderwerpen die in 2019 centraal stonden waren het opstellen van een nieuw beleidsplan, het toepassen van de SHB Brandprofiler en activiteiten van werkgroepen.

Het bestuur en de werkgroepvoorzitters hebben in 2019 tweemaal gezamenlijk vergaderd. Het nieuwe beleidsplan is besproken met het doel de inhoud en de vorm goed af te stemmen. Verder kwam de stand van zaken met betrekking tot de activiteiten van de verschillende werkgroepen aan bod.

Er zijn 2 algemene vergaderingen gehouden, elk bestaande uit een algemene ledenvergadering en een themamiddag. In beide vergaderingen kwamen o.a. de activiteiten van de werkgroepen aan de orde. Het vaste punt kennisdeling is beide vergaderingen ingevuld met actuele en relevante onderwerpen. In de vergadering van maart kwam het Platform Praktijkgericht Onderzoek aan bod; in oktober werd de explanation Open Science van de werkgroep Onderzoeksondersteuning gepresenteerd en werd er gediscussieerd over UvO-controles en zelforganiserende teams in hogescholen.

De samenstelling en rolverdeling van het bestuur is in 2019 niet gewijzigd. Wel is tijdens de Algemene ledenvergadering van oktober 2019 een oproep gedaan voor een nieuw bestuurslid en een vacature uitgezet, vanwege het verstrek van voorzitter Annuska Graver per 1 januari 2020.

Van alle HBO instellingen zijn er in 2019 33 lid van het SHB.

De jaarrekening 2019 laat zien dat de inkomsten conform de begroting waren. In 2019 waren er meer budgetaanvragen dan geld in kas. Keuzes zijn gemaakt. Bij de uitgaven is een positief resultaat geboekt.

3. Activiteiten 2019

3.1. Algemeen

Themamiddagen 2019

15 maart 2019

Het onderwerp van de themamiddag in maart was 'Trends in hogeschoolbibliotheken'. Maurits van der Graaf van Pleiade gaf een presentatie over trends in onderwijs- en onderzoeksondersteuning'. Vervolgens kwam het Project e-studybooks aan bod met presentaties van Gerlien Klein van de Hanzehogeschool Groningen en Germaine Poot van SURFmarket. De middag werd afgesloten met een presentatie door Annuska Graver over 15 jaar SHB Benchmark.

11 oktober 2019

Het thema van de themamiddag in oktober was 'Open en Online Onderwijs: hoe ondersteunen de bibliotheken daarbij?' Tijdens deze bijeenkomst werd een overzicht gegeven van de ontwikkelingen rondom open en online onderwijs die spelen op nationaal niveau. Ook werd ingegaan op de activiteiten, die verschillende stakeholders en werkgroepen ondernemen om open en online Onderwijs mogelijk te maken en de rol die bibliotheken hierbij spelen. De presentaties werden verzorgd door Kirsten Veelo (SURFnet), Sylvia Moes (VU en Werkgroep Bibliotheken, Open en Online Onderwijs), Harrie van der Meer (HvA en Werkgroep Information Literacy), Nicole Will (TU Delft) en Michiel de Jong (TU Delft). Arjan Schalken (VU) was dagvoorzitter en discussieleider.

3.2 Belangenbehartiging

De besturen van SHB en UKB hebben goede contacten onderhouden. Onderwerpen, die tijdens bijeenkomsten met UKB aan bod kwamen waren o.a. de Dienstverleningsovereenkomst met SURFmarket, het UKB-licentiebureau, 'Big Deals' en benchmarking.

SHB heeft in 2019 samen met de VH 'Handreiking Open Access Publiceren in het HBO' geschreven. De basisprincipes van Open Access en het auteursrecht in het HBO worden hierin uitgelegd.

Met SURFmarket is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) overeengekomen voor 2019 en 2020. Deze nieuwe DVO bouwt voort op de huidige DVO. Speerpunt is om in het licentie-onderhandelproces steeds meer te werken volgens vooraf opgestelde 'startdossiers', waarin de voornaamste onderhandelpunten en –doelen zijn opgenomen met het doel tegen nog scherpere leveringsvoorwaarden overeenkomsten te kunnen afsluiten.

Annuska Graver en Tecla ten Berge waren bestuurslid FOBID namens SHB; ze zijn betrokken bij de start van een internationale commissie. Annuska Graver heeft namens SHB gesproken op het *Bibliothekskongress Leipzig 2019*, waar Open Access en onderzoeksondersteuning aan bod kwamen vanuit de SHB-strategie.

Marjan Bonink was lid van de Adviescommissie HKI.

3.3. Benchmarking

De werkgroep Benchmarking heeft in 2019 gewerkt aan de benchmark van 2018. Daarnaast is een update gemaakt van het overzicht van alle databanken van hogeschoolbibliotheken. Wegens wisselingen van werkgroepleden verschijnt de analyse van de benchmark van 2018 later dan gebruikelijk. Voor de benchmark van 2019 wordt een nieuwe stijl (van data analyse) ontwikkeld.

3.4. Licenties

In 2019 waren auteursrecht (Taverne-paragraaf auteurswet), Open access, e-books, 'Big Deals' en de BTW-verlaging voor online producten prominente thema's bij de werkgroep Licenties.

Leden van de werkgroep hebben meegeschreven met de VH aan 'Handreiking Open Access Publiceren in het HBO', waarin de basisprincipes van Open Access en het auteursrecht in het HBO worden uitgelegd.

In het voorjaar werd een licentie-contactpersonen-dag belegd bij Surfmarket, waarbij Open Access en het Taverne Amendement, Gebruiksrecht in licentiecontracten, Klankbordgroepen, Verwerkersovereenkomsten en Consortia Manager aan bod kwamen.

In juni vond een interne studiedag van de werkgroep plaats. Op het programma stond een 'talent scan' om de kracht en de talenten van de werkgroep in kaart te brengen.

Begin december heeft de werkgroep een uitgeversdag georganiseerd, waarbij de focus lag op de uitgever en Nederlandse e-books in de hogeschoolbibliotheek, waarbij de uitgevers BSL, Pearson, Coutinho en Boom ingingen op hun overwegingen om e-books op een bepaalde manier aan bibliotheken aan te bieden.

3.5. Onderzoeksondersteuning

De werkgroep Onderzoeksondersteuning heeft in 2019 de implementatie van de explanation Open Access geëvalueerd en de nieuwe explanation over Open Science ontwikkeld en gepresenteerd.

3.6. SHB online

De werkgroep SHB Online heeft zich in 2019 bezig gehouden met het verbeteren van de nieuwe website SHB Online en het inzamelen van kopij bij de SHB werkgroepen.

3.7. Competenties

De werkgroep Competenties informeert en adviseert de leden van SHB omtrent de merkpersoonlijkheid van de informatieprofessional. Het accent lag in 2019 op het opstellen van een basisprofiel. Er is een start gemaakt met het in kaart brengen van nieuwe inzichten, de veranderende rol van de informatieprofessional, bijbehorende vaardigheden en professionalisering binnen de diverse functies in een hogeschoolbibliotheek. Doel hiervan is om een praktisch document te realiseren welke een goed beeld geeft van de toekomst binnen ons vakgebied en het leven lang leren en blijvend vaardigheden ontwikkelen stimuleert.

In 2019 zijn er ook 2 nieuwe leden voor de werk groep Competenties geworven waardoor de werkgroep weer op sterkte is. Ook is er een nieuwe voorzitter geworven en is het voorzitterschap eind 2019 overgedragen.

3.8. Open en Online Onderwijs

De werkgroep van SHB/UKB heeft de themamiddag van 11 oktober 2019 georganiseerd over hoe bibliotheken Open en Online Onderwijs kunnen ondersteunen. Er is gesproken over de inrichting van de werkgroep: de

themagroepen worden samengevoegd en gaan als één werkgroep door onder leiding van een nieuwe voorzitter. Aanleiding is de ontstane versnippering van het werk, de inrichting van informatievaardigheden in een aparte werkgroep en de vele andere trajecten/projecten die inmiddels gaande zijn op het gebied van onderwijsondersteuning. Door de nieuwe inrichting krijgt de werkgroep meer samenhang en focus.

3.9. Information Literacy

In 2019 is de werkgroep Information Literacy opgericht. De werkgroep is een bundeling van een aantal (voormalige) werkgroepen, waaronder de themagroep 'Open Informatievaardigheid' uit de (UKB/SHB), Landelijk Overleg Onderwijs Wetenschappelijke Informatie – LOOWI (KNVI) en de Werkgroep Frameworks (LOOWI/KNVI). De werkgroep zal verschillende onderdelen beslaan: 21st century skills, toetsen, open batches.

4. Samenstelling van het bestuur d.d. 31 december 2019

Voorzitter	Annuska Graver	Breda University of Applied Sciences
Secretaris	Gert Jan Kraaikamp	Christelijke Hogeschool Ede
Penningmeester/ plv voorzitter	Marjan Bonink	Hanze Hogeschool Groningen
Bestuurslid	Sarah Zaunbrecher	Saxion
Bestuurslid	Tecla ten Berge	Haagse Hogeschool
Secretariaat	Linda Hurkmans	Breda University of applied Sciences

4.1. Samenstelling van de werkgroepen d.d. 31 december 2019

Benchmarking

- Maaïke van Berlo-Kemmeren (Fontys)
- Ria Paulides (Inholland)
- Ruud Steltenpool (Saxion)
- Annuska Graver (Breda University of Applied Sciences), portefeuillehouder bestuur SHB

Licenties

- Raymond Snijders (Windesheim Zwolle), voorzitter
- Ria de Jong (Hogeschool Inholland)
- Marcel Leermakers (Avans Hogeschool)
- Bianca Peersman (Fontys Hogescholen)
- Ageeth Tuuth (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)
- Mathieu Sikkema (Hogeschool Rotterdam)
- Hans de Brouwer (Saxion)
- Gert Jan Kraaikamp (Christelijke Hogeschool Ede), portefeuillehouder bestuur SHB
- Linda Hurkmans (Breda University of Applied Sciences), ambtelijk secretarissen

Onderzoeksondersteuning

- Monique Beekhuis (Hogeschool Rotterdam), voorzitter (januari t/m juni 2019)
- Toine Groen (Hogeschool Leiden)
- Bolinda Hoeksema (Hogeschool Utrecht), voorzitter (met ingang van juli 2019)
- Jan Botman (Hogeschool van Amsterdam)
- Liza Bruggenkamp (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)
- Fienke Strijbos (Hanze Hogeschool)
- Marjan Bonink (Hanze Hogeschool), portefeuillehouder bestuur SHB

SHB online

- Heleen Vosslander (Viva - Gereformeerde Hogeschool - Zwolle), voorzitter
- Simonette van Doren (Hotelschool Den Haag)
- Dorine Korsten (Hogeschool Utrecht)
- Sebas Beckeringh (Hogeschool Rotterdam)
- Tecla ten Berge (Haagse Hogeschool), portefeuillehouder bestuur SHB

Competenties

- Marijke Mentink (Hogeschool Van Hall Larenstein), voorzitter
- Jacqueline van Dalen (Katholieke Pabo Zwolle)
- Valeria Alba (Windesheim)
- Bianca Pannekoek (Hogeschool Utrecht)
- Moniek Moekotte (Politieacademie Apeldoorn)
- Geesje van den Boer (HAS Hogeschool Den Bosch)
- Eline van Vliet (Inholland)
- Tecla ten Berge (Haagse Hogeschool) portefeuillehouder bestuur SHB

Open en online onderwijs; UKB/SHB werkgroep

- Anneke van Houten (HAN)
- Annemie Kersten (Universiteit Wageningen)
- Arja Firet (Universiteit Utrecht)
- Cynthia van der Brugge (Universiteit Leiden)
- Dafne Jansen (Universiteit Utrecht)
- Daan van Loon (Universiteit Utrecht)
- Fiona Wegman (TU Eindhoven)
- Frederike Vernimmen (Universiteit Maastricht)
- Gaby Lutgens (Universiteit Maastricht)
- Henrietta Hazen (Universiteit Maastricht)
- Hilde van Wijngaarden (Vrije Universiteit, voorzitter tot oktober 2019)
- Ingrid van Gorkum (NHL)
- Ilse Sistermans (Universiteit Maastricht)
- Joost Driesens (UB Groningen)
- Kirsten Veelo (SurfNET)
- Lieke Rensink (SurfNET)
- Liza Bruggenkamp (HAN)
- Marijn Post (Universiteit Wageningen)
- Martien Verheij (Hogeschool Zeeland)
- Monica Sieron (Hanze Hogeschool)
- Monique Schoutsen (Radboud Universiteit Nijmegen)
- Nicole Will (TU Delft)
- Peter van Helsdingen (Windesheim)
- Petra Bouts (Radboud Universiteit Nijmegen)
- Petri de Willigen (UT Twente)
- Rob Denevers (Avans Hogeschool)
- Saskia de Rijk (Saxion)
- Wilma van den Brink (Hogeschool/Universiteit van Amsterdam)
- Yvonne Schuling (Hanze Hogeschool)
- Floor Gossiau (Universiteit Maastricht)
- Cora Bijsterveld (TU Delft)
- Yvonne van den Broek (Universiteit Maastricht)
- Peter Noort (Universiteit Twente)
- Harrie van der Meer (Hogeschool/Universiteit van Amsterdam)
- Jacques Versteijnen (Avans)
- Dirk van Gorp (Radboud Universiteit Nijmegen)
- Michiel Munnik (TU Delft)
- Sylvia Moes (Vrije Universiteit) (voorzitter met ingang van oktober 2019)
- Marjan Bonink (Hanze Hogeschool); portefeuillehouder bestuur SHB tot maart 2019
- Sarah Zaunbrecher (Saxion); portefeuillehouder bestuur SHB met ingang van maart 2019)

Information Literacy

- Marijke Mentink (SHB liaison – Van Hall Larenstein)
- Marjolein Drent (UKB liaison – Universiteit Twente)
- Harrie van der Meer (Voorzitter – Universiteit van Amsterdam/Hogeschool van Amsterdam)
- Monique Schoutsen (Plaatsvervangend voorzitter – Radboud Universiteit)
- Lieke Haverkort (Secretaris – Hogeschool Arnhem en Nijmegen)
- Henrietta Hazen (Universiteit Maastricht)
- Rogier van de Blaak (Vrije Universiteit Amsterdam)
- Renee de Waal (Wageningen University & Research)
- Yvonne Schuling/Monika Sieron (Hanzehogeschool)
- Mariette Vissers (Avans Hogeschool)
- Brenda Lems (Hogeschool Rotterdam)

